

Stjepan Babić koncizno i dokumentirano raspravlja »O odnosu samoglasnika u staroslavenskom i hrvatskosrpskom književnom jeziku« te postavlja pitanje: kako je i zašto od 13 staroslavenskih i prahrvatskosrpskih samoglasnika postalo 6 u suvremenom našem jeziku. Da bi odgovorio na to pitanje, potanko razmatra kolika je bila funkcionalna opterećenost pojedinih samoglasnika kao distinktivnih (razlikovnih) elemenata. Najprije ispituje, po redu, leksičke opozicije, a onda opozicije u tvorbi riječi i morfologiji te dolazi do zaključka da je 13 prahrvatskosrpskih samoglasnika prešlo u 6 hs. zato što je funkcionalna opterećenost samoglasnika kao distinktivnih elemenata bila malena te gubljenje pojedinih glasova nije znatnije utjecalo na sastav rječničkog fonda. Autor se sličnim problemima već uspješno bavio pručavajući, u svojoj disertaciji, tvorbu pridjeva u suvremenom našem knjiž. jeziku, a jedan manji dio toga razmatranja (»Neutralizacija pridjeva u hrvatskom ili srpskom jeziku«) objavio je već u Jeziku, knj. IX.

Proučavajući staroslovenske glagolske i ćirilске spomenike u nizu svojih zapaženih rasprava, Josip Vrana dao je vrijednih priloga našoj glagolskoj i ćirilskoj književnosti. U ovom broju Radova pisac potanko i minuciozno raspravlja o temi »Staroslavenski grafijski sistem i njegova fonetska realizacija«.

Pored spomenutih rasprava iz područja nauke o jeziku treba bar spomenuti naslove i drugih priloga iz područja nauke o književnosti: studiju Josipa Badalića »Juraj Križanić — preteča Ivana T. Posoškova«, u kojoj uspoređuje djelo Križanićevo s nastojanjima »ruskoga Adama Smitha«, zatim raspravu Aleksandra Flakera »Nepoznat Netko« (O jednoj analognoj pojavi u ruskoj

i hrvatskoj književnosti 20. st.), Tvrtka Čubelića »Suvremeno stanje jugoslavenskog narodnog stvaralaštva« i Malika Mulića »Srpsko 'pletenje sloves' do 14. stoljeća«.

Kao što se vidi iz ovoga kratkoga osvrtu, i 5. svezak »Radova« bogat je vrijednim naučnim priložima te će i naši čitaoci naći u toj ediciji pokoji prilog što će ga s korišću i zanimanjem pročitati.

Ovaj svezak »Radova« posvećen je akademiku i sveučilišnom profesoru dru Mati Hrasti u povodu njegove šezdeset i pete godišnjice života, a namijenjen je V međunarodnom kongresu slavista u Sofiji.

Zlatko Vince

PRIDJEVSKI SUFIKSI -AN I -ANI, -EN I -ENI

U 5. broju prošloga godišta objavljen je članak pod gornjim naslovom, ali su zbog tehničkih razloga izostale bilješke pa je potrebno dodati neke napomene. Spomenuti članak S. Ristića jest »Određni pridev u srpskohrvatskom jeziku«, Književnost i jezik u školi, br. 2-3, Beograd, 1956, str. 81-93. Od češćih kratica MH označava primjere uzete iz građe Matice hrvatske, V iz Vukova Rječnika, RK iz Ristić—Kangrgina, a D iz Dayre—Deanović—Maixnerova Hrvatskosrpsko-francuskog rječnika. Osim toga u članku ima i nekoliko pogrešaka: na str. 137. u 6. retku odozdo mjesto *određenih* treba *neodređenih*, u 5. retku odozdo mjesto *kišni* treba *kišni*; na str. 138. u 5. retku odozdo iza *-o* treba dodati: *i sunčani, -ā, -ō*; mjesto *sunčan* treba *sunčan*; na 140. str. u 6. retku odozdo mjesto *voden* treba *vodeni*; u 5. retku odozdo iza treće riječi treba dodati *-eni*. Molimo čitaoc da to poprave.

Ur.